

Х. Съзнание – киборг. [\[1\]](#)

Постчовекът в епохата на звездните колонии.

Интервю за Интернет

портала «Луч».

<http://www.looo.ch/2010-12/432-settleretics#comments> .

Публикувано на: **22. 12. 2010 г.**

Интервюиращ: **Анатолий Улянов.**

Епиграф:

«Ако историята на човечеството е историята за превръщането на маймуната в ангел, вероятно на някой от етапите по този път ще се наложи да бъдем машини».

Ерик Дейвис.

А.У.: Телата ни не са подходящи за пътуване в далечния космос. За да колонизираме други планети, ще трябва да се превърнем в киборги. Точно затова, през 1996 година, неврокибернетикът и марксист Ян Илларионович Корчмарюк създава нова наука, наречена от него «сетлеретика» (1), която си поставя задачата да «прехвърля съзнанието върху постбиологичен носител».

А.У.: Доколко сетлеретиката се е доближила до целта си да киборгизира разума и имаме ли готовност днес «да се преточваме» в машина?

Я.К.: Ако разглеждаме нивото на науката и технологиите в света, всичко необходимо това да започне, съществува в света още от преди 20 години, да не говорим за сега.

Това е като да изсипеш на пода една кутия «Lego» и след това само да сглобиш правилно конструкцията. В Харвард вече е създаден сетлеретичния «*датчик-шпион* ин » (2), но те

дори не знаят, че са го създали

(3)...

Само че за сетлеретиката няма необходимото финансиране, както няма нито политическа воля, нито разбиране за необходимостта от това.

Не ме напуска смътната асоциация, която правя с Фройд, че «човечеството желае както собствената си гибел, така и тази на планетата» и полага доста усилия да го направи. Нещо като планетарно «мортидо», присъщо на вида? Или просто изначално несъпротивление, дори приемане на собственото ни «животинско начало», на онази «глупава и алчна маймуна», която «дреме във всеки от нас» и най-сетне е успяла «да се добере до хладилника, пълен с банани»?

А.У.: Вие допускате, че нашия биологичен вид има «воля за смърт», обаче дали тази воля не противоречи на еволюцията?

Я.К.: Това не само не противоречи на еволюцията, но дори ѝ съответства. Най-важният принцип за оцеляване на всеки вид е да се приспособи по най-добрия начин към средата, която обитава. Образна представа за това дава синергетиката — това е стремежът да заемеш първата устойчива «потенциална яма» върху условна математическа повърхност, в условно «фазово» пространство.

Представете си пързалка в гравитационното поле на Земята и метално топче, което се търкаля от върха надолу. То ще се стреми да се движи надолу по траектория, определена от «принципа на най-малкото действие» и ще се търкаля дотогава, докато не попадне в най-близката локална яма.

В неврокибернетиката съществува понятието «изпичане». Представете си, че пързалката е направена от пластелин и ние я слагаме върху нагорещен тиган — тя ще започне да се топи. Тогава тези локални ями ще се изравнят и топчето ще се изтърколи най-долу до «глобалния минимум».

В Дарвиновата еволюция катастрофите «изпичат» цели екологични ниши и не позволяват на прекалено затлъстелите и мързеливи видове да се задържат за дълго време. Така, измирането на динозаврите отваря път на бозайниците. А днешните хора... уви — те все още са 98% маймуни, т. е. *твърде много животни*, а на всичкото отгоре се държат като металното топче.

Използвайки «алчния алгоритъм», хората на всяка крачка се стремят да максимизират моментната изгода и да минимизират моментните разходи. И докато човечеството е било сравнително малко на брой и не толкова могъщо, майката Земя е била за него един безкраен ресурс и е успявала «да почиства след него» «разходите му», подобно на котка, която ближе дупето на малкото коте... Но това «коте» вече е пораснало... Биосферата «не успява» да почисти след размножилото се и възмъжало човечество, което я «яде отвътре» с все по-голяма скорост и обем.

Или трябва да търсим отново псевдобезкраен ресурс (а такъв може да е Космосът!), или ще трябва да търсим друга стратегия за поведение и да се откажем «от алчния алгоритъм». Но и едното и другото изисква по спешност да се ъпгрейдва (*upgrade*) базовата конструкция, да се ъпгрейдва човешкото тяло и мозък.

За жалост, само 1% от популацията (половината са гении, половината – клинични идиоти), е в състояние да разбере онова, което останалата «нормална» маса не е способна да разбере. Обаче този 1% не е онзи процент, който се е «добрал до хладилника с банани», т.е. той разполага «с пари и власт». И тук възниква неразрешимо противоречие: тези, които искат ъпгрейд — не могат да го направят, а тези, които могат — не искат...

А.У.: Възможно ли е колективното «танатично желание» да е форма, да кажем, на еволюционния стремеж да «отстъпим мястото си на следващите видове»?

Я.К.: А кои са тези, «следващите»? Това е нашият техно-технологичен свят, «техноценозите», с разум-суперкомпютър и нервна система-Интернет и клетъчни мрежи.

Следващият «Терминатор». По-прогресивен и имащ предимство в еволюционно отношение.

Защо?

Човек се учи цял живот, но онова, което е научил се инсталира в един компютър за един час. Той може няколко десетилетия да си блъска главата над някой проблем, който се решава от една машина за не повече от минута. Главата на човека е неотделима от тялото му и е само една. А компютърът може да пази важната информация на облак или с разпределена по много сървъри в мрежата. И може да поема неограничена информация!

Човекът още не знае до край «схемите» на собствения си мозък. Компютърът е отворена система и в нея се знае всичко. Затова нищо не пречи на компютъра да увеличава все повече и повече мощта и производителността си, а на работа - да продължава да разширява своите сензорни и ефекторни възможности, използвайки все по-съвършени схеми и материали.

А.У.: Машините са по-съвършени от нас... Но защо те неизбежно идват, за да ни заменят?

Я.К.: На това място аз използвам понятия от класическия марксизъм, като «отчуждаване на труда» и «овеществяване на живия труд» в машината, в средствата за производство, в капитала. Теорията на научния комунизъм в марксизма се основава на пределния преход, когато 100% от «живия труд» ще бъдат «отчуждени и овеществени» в машината. Тогава техниката ще стане нещо като «Дървото-чудо» на К. И. Чуковски, «райска градина», в която ще можеш да си откъснеш от това дърво не ябълка, а ботуши, при това безплатно. Защото имаш нужда от ботуши, т.е. според потребностите. Защото няма да има парични единици, тъй като няма да има заплати, а няма да има заплати, защото няма да се влага «жив човешки труд». Следователно, произведените безплатно от тази «втора природа» стоки, работа и услуги ще се раздават безплатно.

А.У.: И така, «постбиологичната цивилизация» е неизбежна...

Я.К.: ... Да! Аз виждам само един изход: щом не можеш да победиш, логично е да се присъединиш! Докато не е станало късно, трябва да се «слеем» с този идващ да ни замени по-съвършен от нас вид живи и разумни същества. «Да прехвърлим» в този нов вид нашите личности и съзнание, след което вече с него и вътре в него, да започнем да колонизираме безкрайните простори на космоса!

А.У.: Вие казвате «докато не е станало късно», усещайки заплахата от страна на все повече осмислящата себе си Технология и идващата бъдеща цивилизация на машините?

Я.К.: Да, но не само. Съществуват четири вида заплахи. Космически и земни, естествени и изкуствени. Като говорим за космически, ще посоча да кажем, прословутият астероид Апофис или слънчевите изригвания... Природни заплахи на самата Земя са например, изригването на някой супервулкан или промяната на магнитните полюси. Изкуствени земни заплахи са и глобалното затопляне, и разрушаването на биосферата, и световната икономическа криза, и ядрената война и също така кошмарът, наречен Терминатор... Изкуствена космическа заплаха са както прословутите «летящи чинии», така и «човешките звездни войни», загубата на връзка с комуникационните сателити, излизането на Терминатора в космоса, Луната като база на новата машинна цивилизация... Всичко това има един общ знаменател: Земята е само една и човечеството, което живее на нея също е само едно. Тук правя паралел с кошницата и яйцата — не е разумно да се слагат всички яйца в една кошница — тя може да не издържи тежестта им.

А.У.: Защо тогава научните среди, които би трябвало да проявяват заинтересованост и «майчински» грижи по отношение на иновациите, толкова често се проявяват по-скоро като бранители на консерватизма, на регресивното буксуване и като цяло на стария свят?

Я.К.: Кой плаща на науката да прави нови разработки? Държавата и бизнеса. Бизнесът цели да извлече моментната изгода, той действа на принципа на «алчния алгоритъм» — тук, сега и колкото се може повече. Затова той финансира приложни рационални предложения, които са мизерни, но дават моментално и мултиплицирано огромни печалби.

Държавата си има свои кръвопийци. Нейните потребности се изразяват в това да оцелее и да запази властта си. По тази причина приоритет за нея са военните разработки. Да си спомним гордостта на 20 век — ядрената енергия, ЕИМ, космосът — всички те са породени от световната война. А войната си е война — присъщият ѝ консерватизъм, изразен в кастовото разделение на кадровите офицери е съпоставим само с този на църквата, затворите и училищата...

Бюрократията в академичните среди е не по-малка от всяка друга. Почтените академици, страдащи от старчески маразъм и склероза, но окичени с регалии, се смятат априори за по-умни от всеки млад, талантлив, но световно неизвестен аспирант. Загиването и разложението отвътре навън на всяка негъвкава линейна йерархична система на управление е известно отдавна. Корените на това са в маймунското ни минало.

А.У.: В какъв смисъл?

Я.К.: Ще ви кажа за един опит, правен с павиани и бабуини. Алфа мъжкарите са тези, които имат големи и посивели гриви. Така е решила еволюцията: щом този доминантен

мъжкар е успял да оцелее в трудните условия на естествения подбор и да побелее, значи той е мъдър, има натрупан опит и следователно, стадото маймуни ще оцелее под мъдрото му ръководство. Та в този експеримент, на един млад и глупав мъжкар му слагат сива перука и стадото моментално го избира за водач! На истинския водач обръсват главата и стадото го детронира на мига.

И така, инерцията е толкова голяма, че «маймунската ни природа» ни диктува такъв модел на поведение, при който умът се оценява по формален външен признак, докато човешката цивилизация отдавна вече иска други критерии за оценка на ума и правилността на взиманите решения, а не според буйните побелели гриви или сменилите ги символи, звания, знаци и отличия, като пагони или златни значки. Между другото, маймуните обикновено не доживяват до старческа склероза...

А.У.: Да обобщим — бизнесът е късоглед, а държавата, дори да е способна да финансира стратегически програми, не го прави защото решенията се взимат от старци, мислещи с отдавна остарели парадигми?

Я.К.: Да, за съжаление. Но най-важното е, че планетата като цяло няма стопанин. Световното правителство е мит. ООН са слуги на Съвета за безопасност и на транснационалните корпорации. Значението на думата «Мой» се изчерпва на ниво държава. ЕС, ОНД, СССР, и др. огромни империи винаги се държат като «тромави чудовища» и затънали в бюрокрация неефективно управлявани структури. Спасяването на планетата, спасяването на човечеството като цяло е необходимо на всички хора и на всички държави, което значи на никой от тях поотделно.

А.У.: Означава ли казаното, че задължително условие за нашето киборгизиране и пътешествие към звездите е светът да обедини човешката цивилизация в едно общо интернационално тяло?

Я.К.: Означава. Само че не в едно общо супер тяло (да кажем, супер задник), а в един общ супермозък, да кажем в «Матрица». В моите статии аз пиша за ПСМ (Планетарния Супер Мозък). Но за всичко това, първо ще трябва да се промени «структурният елемент» на човечеството - да се промени самият човек. Тоест, първо трябва да се създаде «сетлеретичния интерфейс» и всички хора «да бъдат презаписани» на «Матрица». Сега, в «статута ни на маймуни» не е възможно постигането на никакво планетарно единство. «Маймунското» ще го разруши, ще доминира.

А.У.: Вие предлагате да включим в мозъка «датчици-шпиони» — по един за всеки неврон и те първо да се синхронизират с нашето съзнание — да се имплантират в «месото» и на следващ етап да сменят това «месо». В тази идея предизвиква безпокойство, кой ще влезе в ролята на «оператор». Първите сетлеретични нанороботи надали ще се продават по павилионите, откъдето да си ги купиш и да си ги инсталираш след като си обядвал у дома. Неизбежно се появява фигурата на «оторизирания посредник», което предполага редица заплахи, като започнем с възможността от намеса на правителството при техническото дублиране на съзнанието и подмяната на част от личните структури на един човек със структури на друг «по-подходящ» човек и завършим с отвличането или дефрагментирането на личността...

Я.К.: «Датчиците-шпиони» или подменят невроните «със себе си», образувайки «от себе си» изкуствен мозък-дубликат, който по-късно, след смъртта на човека ще трябва да се извади от черепната кутия, да се промие в киселина, за да се премахне мъртвия мозък и да се сложи в тялото на робота, или ще бъдат «посредници» — нещо като «мобилни телефони в джоба на Неврона» и ще осигуряват връзката с виртуалното копие на мозъка и външния суперневрокомпютър.

Без съмнение съществува проблем, свързан с преходния период. Аз изобщо не споделям прекрасните илюзорни представи на героя на Гогол от «Мъртви души» Манилов относно «хуманното и благородно човечество». Единствената надежда е да се опоряме на природните закони, в това число и на социално-икономическите закони.

Нека си спомним, че за 50 години тоталитарният космос израсна и вече имаме частни космически кораби. В света вече не само двете световни свръхдържави имат ядрени реактори и няма да се учудя, ако в скоро време се появят лични ядрени реактори, които да работят в двора зад къщата. Да не споменавам компютрите, скенерите, копирните машини и мобилните телефони... Онова, което преди 50 години влизаше единствено в абсолютно секретния арсенал на шпионите, днес се използва с лекота и е достъпно и за децата.

Законите на пазара са ясни и неумолими. Ако за нещо има платежоспособно търсене, което означава, че то може да формира доход, то неизбежно ще се «измъкне» от свръхсекретните военни лаборатории и ще стигне до масовия пазар, ще навлезе в бита

и ще заеме своята ниша на пазара. Живеем във век и в свят, в който «шило в торба не седи».

Достатъчно е да сме твърдо убедени, че машината за безсмъртие съществува, работи добре и можем да общуваме очи в очи с такива хора и тогава ... ще гръмне, ще се срути търсенето и предлагането и всичко ще тръгне като лавина!

А.У.: Бележки.

(1) – От англ. «**settler**» – «преселник, заселник».

(2) – В авторската терминология, «**датчик-шпионин**» означава наноневро-бот, който се вкарва в тъканта на мозъка, в количество, съответстващо на 50 милиарда неврона и има «синергетично свойство», т.е. тези датчици се сглобяват сами в една работеща система и като резултат възпроизвеждат дубликат на невромрежата на човека, след което съзнанието може да бъде «прехвърлено» и освободено от биологичния плен.

(3) – **Корчмарюк Я. И. Сеттлеретика, или «оцифрованный» мозг.** (Секционный доклад.) //Высокие технологии и фундаментальные исследования. Т. 4: сборник трудов Десятой **Международной научно-практической конференции «Исследование, разработка и применение высоких технологий в промышленности» 9 – 11 декабря 2010,** Санкт-Петербург, Россия /под редакцией А. П. Кудинова. — СПб. : Издательство Политехнического Университета, 2010. — 424 с. С. 31 – 39.1. In the author's terminology, "a spy transducer" is a nano neuro bot introduced into the brain tissue in the quantity equal to 50 billion neurons, which has "a synergetic ability." This means that these transducers can gather into a working system, and reproduce the human neuro system's double. After this, the consciousness can be "resettled" from its biological captivity. The closest contemporary equivalent, the author believes, is the Harvard field nano transistor, nanoFIT.

[1] Корчмарюк Я. И. Сознание–киборг. Постчеловек эпохи звездных колоний.
//Интервью Интернет-порталу «Луч». /Беседовал Анатолий Ульянов. 22 октября 2010 г.